

jest „umocnienie pokoju i chrześcijaństwa” dla Bliskiego Wschodu i Afryki i tylko „od nas zależy, czy urzeczywistnimy myśli, zasady i inspiracje w czynie”, do którego na nowo „rozpaliła nas ta historyczna Konferencja”. Całość tego – bez wątpienia – wielkiego wydarzenia o trudnym teraz jeszcze do oszacowania w pełni znaczeniu zakończyła się modlitwą „Ojcze nasz” odmawianej najpierw w różnych językach a na sam koniec przez ks. abp. z Bagdadu w Jezusowym języku aramejskim, co w każdym z uczestników wywołało wyjątkowe przeżycie serca.

Warto na koniec podkreślić niezmiernie serdeczną gościnność i hojność Narodu i Państwa Węgierskiego okazaną reprezentantom 45 Narodów świata. Daj Boże, aby nasz Naród i Rzeczpospolita Polska poszli godnym naśladowania heroicznym i bezkompromisowym szlakiem bratnich Węgier, który zapoczątkował ich św. król Stefan w roku 1000 i co jest tak imponująco kontynuowane przez ich obecne pokolenie polityki i kultury węgierskiej pod opatrnościowym kierownictwem Premiera Viktora Orbána.

Informacje o Autorze: KS. PROF. DR HAB. TADEUSZ GUZ – Katedra Społecznych i Humanistycznych Podstaw Architektury Krajobrazu, Wydział Nauk Ścisłych i Nauk o Zdrowiu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; adres do korespondencji: Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, Polska; e-mail: tguz@kul.pl; <https://orcid.org/0000-0002-0404-5674>

Information about Author: REV. PROF. TADEUSZ GUZ – Department of Social and Humanistic Fundamentals of Landscape Architecture, Faculty of Science and Health at the John Paul II Catholic University of Lublin; Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, Poland; e-mail: tguz@kul.pl; <https://orcid.org/0000-0002-0404-5674>

KOŚCIÓŁ I PRAWO 9(22) 2020, nr 1, s. 209-219

DOI: <https://doi.org/10.18290/kip2091-13>

Malwina Kędracka

III MIĘDZYNARODOWY KONGRES RUCHU «EUROPA CHRISTI»
EUROPA DWÓCH PŁUC – EUROPA EWANGELII, PRAWDY I POKOJU.
SESJA LUBELSKA: *KOŚCIÓŁ I PAŃSTWO W SŁUŻBIE RODZINY.*
LUBLIN, 16-17 PAŹDZIERNIKA 2019 ROKU

W dniach 16-17 października 2019 r. w Lublinie odbyła się jedna z sesji III Międzynarodowego Kongresu Ruchu «Europa Christi» pt. „Europa dwóch płuc – Europa Ewangelii, Prawdy i Pokoju”. Kongres został podzielony na 8 sesji zorganizowanych w Częstochowie, Velehradzie, Wigrach, Nitrze, Lublinie, Warszawie, Wrocławiu i we

Lwowie. Patronat honorowy nad sesją lubelską zatytułowaną „Kościół i państwo w służbie rodziny” sprawował Rzecznik Praw Dziecka, Pan Mikołaj Pawlak oraz Ministerstwo Sprawiedliwości. Organizatorami tego wydarzenia naukowego byli: Fundacja „Myśląc Ojczyzna”, Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Wydział Lekarsko-Dentystyczny Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. W skład Komitetu Naukowego weszli: ks. inf. dr Ireneusz Skubiś, ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, prof. dr hab. Ryszard Maciejewski, ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk, o. prof. dr hab. Wiesław Bar oraz dr Agnieszka Romanko.

Sesja lubelska Kongresu rozpoczęła się Mszą św. w Kościele Akademickim KUL pod przewodnictwem bp. Ryszarda Karpińskiego. Homilię wygłosił bp Marian Buczek. W trakcie otwarcia sesji lubelskiej Kongresu głos zabrali: prof. M. Sitarz, kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL oraz prezes SAWP KUL; prof. R. Maciejewski, dziekan Wydziału Dentystyczno-Lekarskiego UM w Lublinie; ks. dr hab. Andrzej Kiciński, prof. KUL, prorektor KUL oraz inf. I. Skubiś, Moderator Ruchu „Europa Christi”.

Prof. Sitarz podkreślił, że Kościół i państwo są instytucjami służącymi człowiekowi, a tym samym rodzinie, w której żyje. Niestety obecnie neguje się fakt, że każda rodzina oparta jest na małżeństwie jako związku mężczyzny i kobiety. Z tego względu istnieje potrzeba przypomnienia współczesnemu człowiekowi fundamentalnych zasad będących podstawą rodziny i cywilizacji łaćnińskiej. Kościół i państwo, jako instytucje niezależne i autonomiczne, powinny współpracować dla dobra rodziny, by była ona miejscem kształtowania autentycznych wiernych i dobrych obywateli. Następnie ks. Sitarz powitał przybyłych gości według ich godności, tytułów i stanowisk, a także przewodniczących poszczególnych paneli i prelegentów. Wśród licznie zgromadzonych Gości obecny był również abp Abel, ordynariusz Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej. Ks. Sitarz zaznaczył, że prawosławie jest drugim „płucem Europy”, o którym mówił Jan Paweł II.

Prof. Maciejewski zauważył, że drugi dzień obrad będzie miał miejsce w dniu poprzedzającym wspomnienie św. Łukasza, patrona służby zdrowia. Uznał to za dobrą okoliczność dla wydarzenia organizowanego przez KUL i UM. Przypomniął, że każda z uczelni działa na rzecz człowieka, jego duszy i ciała. Misją Uniwersytetu Medycznego jest dbanie o wychowanie młodzieży i kształtowanie sumienia, zwłaszcza ludzi wykonujących wszystkie zawody medyczne, tak by potrafili pochylić się nad człowiekiem i dostrzec w nim godność i szacunek. Jak zauważył, nie można nauczać medycyny bez przekazywania fundamentalnych wartości, jakimi są właśnie godność i szacunek. Profesor serdecznie powitał przybyłych gości i korzystając z okazji, zaprosił do *Collegium Anatomicum* na drugi dzień obrad.

W imieniu władz KUL głos zabrał ks. Kiciński. Prorektor wyraził radość ze współpracy z UM i zapowiedział kolejny realizowany projekt. Profesor Kiciński podzielił się swoją refleksją o *British entry/The Catholic Church entry* w kontekście kanonizacji św. Johna Henry’ego Newmana – angielskiego duchownego i konwertyty.

Prezentując sylwetkę nowego świętego wskazał, że może on być drogowskazem dla współczesnej Europy. Prorektor KUL życzył uczestnikom obrad, by wiedza spotkała się z wiarą i mogła zostać przez nią oświetlona.

Następnie głos zabrał Moderator Ruchu „Europa Christi”. Infułat wskazał, że tegoroczny Kongres trwa od 14 lutego. Hasło sesji lubelskiej nawiązuje do Karty Praw Rodziny oraz nauczania św. Jana Pawła II. Wszystkie tematy oscylują wokół podejmowanego w Lublinie tematu tj. „Kościół i Państwo w służbie rodziny”. Przedstawiając plan obrad podkreślił, że do wygłoszenia prelekcji zostali zaproszeni znawcy tematów rodzinnych. Ponadto wskazał, że Karta Praw Rodziny jest dokumentem przygotowanym w sposób dalekowzroczny, w którym przewidziano obecnie zaistniałą sytuację. W dotąd chrześcijańskiej Europie szerzy się agresywną ateizacją, a poprawność polityczna jest połączona z atakiem przeciwko religii Chrystusowej. Ksiądz Skubiś zaapelował o refleksję na ten temat oraz o propagowanie chrześcijańskiego myślenia również w polityce i życiu publicznym.

Przewodniczący Rady ds. Rodziny KEP, bp Wiesław Śmigiel, skierował do uczestników sesji list. W przesłaniu odczytanym przez ks. dr. Kazimierza Kurka jego Autor wskazał, że społeczeństwa pluralistyczne charakteryzują się wielością poglądów, które ze sobą konkurują, a nawet pozostają w otwartym konflikcie. Przejawem tego jest próba podważenia chrześcijańskiego modelu rodziny i małżeństwa. Dlatego niezwykle ważną jest nie tylko diagnoza i ukazywanie zagrożeń, ale także promocja rodziny i małżeństwa. Biskup wyraził wdzięczność, że tematem lubelskiej sesji jest właśnie rodzina, która jest pierwszą, powszechną i naturalną wspólnotą funkcjonującą we wszystkich kulturach. Z tego względu powinna być otoczona ochroną i troską państwa i Kościoła. Jak zaznaczył, każdy głos w tej sprawie jest bardzo ważny.

W ramach pięciu paneli wysłuchano wystąpień dotyczących wielowymiarowego znaczenia rodziny we współczesnym świecie. Po każdym z paneli miała miejsce ożywiona dyskusja.

Pierwszy panel prowadził bp Ryszard Karpiński, biskup pomocniczy senior Archidiecezji Lubelskiej. Pan Ireneusz Maj w zastępstwie Rzecznika Praw Dziecka odczytał referat pt. „Realizacja kompetencji Rzecznika Praw Dziecka w Polsce”. Wystąpienie stanowiło prezentację działalności Rzecznika jako narzędzia służby rodzinie i ważnego ośrodka realizacji ochrony praw dziecka. Wskazał podstawy prawne działalności oraz podejmowane inicjatywy, w tym stanowczy sprzeciw wobec warszawskiej karty LGBT+ jako zagrożenia dla małżeństwa i rodziny. W przedłożeniu podkreślił znaczenie rodziny w przekazywaniu z pokolenia na pokolenie wartości społecznych oraz zaapelował o wspólne działanie dla dobra polskich dzieci.

Następnie prof. Przemysław Czarnek, wojewoda lubelski, wygłosił wykład nt. „Wpływ neomarksizmu na nauczanie o rodzinie”. Według Prelegenta neomarksizm jest groźny, bo przez wielu niedostrzegalny. Jego przedstawiciele, działając pod przykrywką „wolności” czy też „tolerancji”, sukcesywnie przejmują najważniejsze dla życia społecznego instytucje. Nadają zupełnie inny sens podstawowym definicjom i wprowadzają fałsz pojęciowy, jak np. „rodzina tradycyjna” czy „małżeństwo homoseksualne”. Tym samym w sposób nieuprawniony umożliwiają wprowadzenie

alternatywy dla rodziny, której podstawą jest związek kobiety i mężczyzny. Współcześnie marginalizuje się podstawowe funkcje rodziny – prokreacyjną, opiekuńczą i wychowawczą. Skutkuje to całkowitym zniszczeniem tkanki wspólnotowej, od rodziny, po społeczeństwo, aż po naród.

Panel drugi odbył się pod przewodnictwem mec. Stefana Hambury. Uczestnicy wysłuchali prelekcji pt. „Troska Jana Pawła II o rodzinę”, którą w zastępstwie za prof. dr hab. Alicję Grześkowiak (b. Marszałek Senatu) wygłosił dr hab. Krzysztof Wiak, prof. KUL. Jan Paweł II to papież nie tylko życia, ale także rodziny, której poświęcił swój pontyfikat. Głoszone przez Papieża treści pozostają depozytem nauki Kościoła katolickiego. Służba rodzinie jest jednym z najistotniejszych zadań Kościoła. Za pontyfikatu papieża Polaka było ono realizowane nie tylko w formie nauczania, ale również przez powołane w tym celu instytucje – Papieską Radę ds. Rodziny, Instytut Studiów nad Małżeństwem i Rodziną oraz Papieską Akademią ds. Życia.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk (KUL) zaprezentował wykład pt. „Rodzina ludzka fundamentem życia i rozwoju osoby ludzkiej”. Profesor wyjaśnił, że chrześcijaństwo niesie dwie ważne prawdy na temat rodziny, która jest nie tylko miejscem rodzenia człowieka, ale także miejscem współstwarzania osoby ludzkiej. Uczestniczą w nim nie tylko rodzice, ale także Bóg. Stąd sakralny wymiar rodziny. Rodzina jest znakiem obecności Boga.

Podczas panelu trzeciego, któremu przewodniczył bp Antoni Dziemianko, biskup Diecezji Pińskiej, pierwszy referat pt. „Prawa i obowiązki rodziny w katolickiej nauce społecznej” wygłosił prof. Sitarz. Prelegent wskazał, że katolicka nauka społeczna ma swoje podstawy w nauczaniu Biskupów Rzymu, nauce Soboru Watykańskiego II, Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r., a także w różnego rodzaju posoborowych i pokodeksowych aktach normatywnych. Profesor podał definicję katolickiej nauki społecznej i rodziny oraz scharakteryzował podstawowe prawa i obowiązki rodziny według katolickiej nauki społecznej.

O. prof. dr hab. Wiesław Bar (KUL) przygotował prelekcję pt. „Wpływ migracji z krajów islamskich na małżeństwo i rodzinę katolicką”. Prelegent na wstępie przeanalizował sytuację ludnościową w Unii Europejskiej. Jak zaznaczył, różnice i zmiany w populacji krajów członkowskich wynikają przede wszystkim z migracji zewnętrznej i wewnętrznej. Ma to swoje odzwierciedlenie szczególnie w krajach Europy Zachodniej, tj. Francji, Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii. Według danych przedstawionych na stronie internetowej Dykasterii ds. Świeckich, Rodziny i Życia przyczynami europejskiego kryzysu ludnościowego są: lawinowo rosnąca aborcja, zmniejszająca się liczba zawieranych małżeństw, brak dostatecznie rozwiniętej polityki rodzinnej w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Na aborcję, jako przyczynę dekadencji populacji europejskiej, wskazują również WHO i Eurostat. W dalszej kolejności Profesor przeanalizował wyniki badań Eurostatu, podczas których respondentów pytano m.in. o możliwość przyjęcia muzułmanów do swojej rodziny oraz czy wartości islamu są do pogodzenia z wartościami europejskimi. Końcowo profesor zaznaczył, że istotna jest znajomość kraju, z którego pochodzi muzułmański potencjalny małżonek oraz jego pogląd na stosowanie szariatu.

Ks. dr Jarosław Krzewicki (Papieski Uniwersytet Świętego Tomasza z Akwinu) wygłosił wykład pt. „Małżeństwo – przedmiot wspólnej troski Kościoła i państwa”. Prelegent przypomniał, że małżeństwo znajduje się w optyce zainteresowań obu podmiotów, stąd więc pole oddziaływania jest wspólne. Podczas wystąpienia dokonano analizy wspólnego oddziaływania na małżeństwo w poszczególnych państwach na przestrzeni lat. Z przeszłości należy wyciągnąć wnioski, teraźniejszość poddać krytyce, a o przyszłości mówić z nadzieją bądź obawą. Małżeństwo, chociaż niezmiennie w swej istocie, dziś narażone jest na wiele niebezpieczeństw.

Przewodniczącym czwartego panelu był bp Marian Buczek, biskup senior Diecezji Charkowsko-Zaporoskiej. Wykład pt. „Prawa rodziny w Konstytucji RP” przedstawił prof. dr hab. Dariusz Dudek (KUL). Wystąpienie zawierało analizę historycznych aspektów Konstytucji, krytyczne spojrzenie na obowiązującą Konstytucję oraz ocenę inicjatywy Prezydenta Andrzeja Dudy. Profesor zwrócił uwagę na konstytucyjne regulacje związane z rodziną. W podsumowaniu stwierdził, że rodzina, jej prawa i rzeczywista kondycja, stanowi fundament całego życia społecznego, jego istnienia i funkcjonowania oraz tożsamości narodu i państwa.

Ks. dr Kazimierz Kurek (b. Duszpasterz Krajowy Rodzin) w referacie pt. „Kościół nadzieją rodziny” ukazał okoliczności powstania jednego z ważniejszych dokumentów Kościoła o rodzinie – *Humanae vitae*. Ponadto przypomniał o znaczeniu zasad odpowiedzialnego rodzicielstwa i naturalnego planowania rodziny. Według Prelegenta rodziny chcą pokładać nadzieję w Kościele. Niemniej Kościół musi się odważyć być przewodnikiem, dopiero wówczas będzie prawdziwą nadzieją rodziny. Należy jednocześnie dążyć, by Karta Praw Rodziny dotarła do wszystkich rodzin, również w wymiarze europejskim, by mogły odbudować w sobie wizję, jaką wszczepił w nie Stwórca.

Ks. prof. J. Krukowski, przewodniczący Komisji Prawniczej o. PAN w Lublinie, prowadził panel piąty. Wykład nt. „Struktura organizacyjna sądownictwa rodzinnego w Polsce” przedłożył Pan Paweł Zwolak, dyrektor Departamentu Nadzoru Administracyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Wystąpienie składało się z części historycznej oraz części techniczno-statystycznej, w której Prelegent omówił, jak w strukturze organizacyjnej całego sądownictwa powszechnego prezentuje się sądownictwo rodzinne, jakiego rodzaju sprawy rozpoznaje, ile tych spraw jest, jakie są tendencje w sądownictwie rodzinnym. Zadaniem sądownictwa rodzinnego jest pozytywne oddziaływanie wymiaru sprawiedliwości na kształtowanie stosunków rodzinnych w celu wyeliminowania zjawisk patologicznych, jak też ochrona przed nimi dzieci i młodzieży.

Następnie Pan Tomasz Pitucha, pełnomocnik Wojewody Lubelskiego do Spraw Rodziny, wygłosił referat nt. „Konieczność obrony Rodziny w kontekście współczesnych zjawisk społecznych jako wezwanie dla ludzi Kościoła”. Z uwagi na złożoność tematu ograniczył się do omówienia wybranych współczesnych zagrożeń – rozrodu i ideologii *gender*. Prelegent podzielił się swoimi refleksjami z punktu widzenia osoby prowadzącej rekolekcje dla małżeństw. Zauważył, że współcześnie istnieje dość

niska świadomość wagi przysięgi małżeńskiej. Zwrócił także uwagę na stereotypy na temat Kościoła funkcjonujące w społeczeństwie.

Pan dr hab. Piotr Telusiewicz (KUL) przedłożył prelekcję nt. „Tożsamość genetyczna – problematyka prawna”. Profesor na wstępie zaznaczył, że pojęcie tożsamości genetycznej nie jest czymś nowym z uwagi na fakt, że od kilku lat funkcjonuje w prawie bioetycznym. Prawo do tożsamości genetycznej jest również dobrem konstytucyjnie chronionym w Grecji, Portugalii czy też Szwajcarii. Następnie Prelegent odniósł tożsamość genetyczną do tożsamości człowieka na przykładzie: 1) ustawodawstwa polskiego, 2) kwestii DNA i zajmowania się tożsamością z punktu badań kwasu deoksyrybonukleinowego, 3) zachowania dziedzictwa genetycznego danej rodziny – rodzina będzie mogła korzystać z próbki DNA, by podejmować leczenie w przyszłości, 4) ochrony majątku osoby zmarłej przed nieuprawnionymi roszczeniami osób, które nie są spokrewnione ze spadkodawcą, 5) umożliwienia organom ścigania poszukiwanie osób zaginionych. Pod dyskusję poddał kwestię, czy tożsamość genetyczna człowieka nie byłaby jedyną formułą ochronną dla dziecka poczętego w obecnym stanie prawnym.

Zakończenia pierwszego dnia obrad lubelskiej sesji Kongresu dokonał prof. Sitarz, który w imieniu własnym i prof. Maciejewskiego podziękował za wydarzenie i zaprosił na jego drugą część do UM. Zwrócił uwagę, że ożywiona dyskusja świadczyła o potrzebie i aktualności wybranego tematu.

Dnia 17 października 2019 r., w murach Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, odbyła się druga część obrad sesji organizowanej w ramach III Międzynarodowego Kongresu Ruchu „Europa Christi”. Jej otwarcia dokonał prof. R. Maciejewski. Obrady zostały połączone z poświęceniem pamiątkowej tablicy „Homo res sacra est” upamiętniającej 75. rocznicę nauczania medycyny w Lublinie. Szczególne słowa powitania prof. Maciejewski skierował do młodzieży, ponieważ to właśnie do nich są adresowane przekazywane podczas Kongresu treści. Młodzi ludzie powinni propagować je w swoich domach, szkołach, a także w lokalnych środowiskach.

Wojewoda Lubelski, prof. P. Czarnek, wyraził radość, że Kongres mógł zagościć również w murach Uniwersytetu Medycznego, niezwykle ważnej uczelni, która jest perełką Lubelszczyzny. Zapowiedział, że podczas drugiego dnia obrad zostaną poruszone kwestie o fundamentalnym znaczeniu, a które znikają z pola widzenia osobom rządzącym Europą zarówno w wymiarze świeckim, jak i religijnym. Następnie podzielił się swoimi przemyśleniami o współczesnej Europie i wskazał źródła zagrożenia, przez które Europa chyli się ku upadkowi. Jedyną możliwością uzdrowienia zaistniałej sytuacji jest powrót do fundamentów chrześcijaństwa.

W liście Marszałka Senatu RP, Stanisława Karczewskiego, odczytanym przez prof. Sitarza, jego Autor – przytaczając nauczanie Jana Pawła II i Stefana Kardynała Wyszyńskiego – wskazał, że wartości propagowane przez Ruch „Europa Christi” są również bliskie Jemu i Jego dotychczasowej działalności. Przypomniał, że dla narodu najważniejszą siłą i bastionem jest rodzina, która stanowi najważniejszą wartość i ostoję życia społecznego. Wszystkie inne konfiguracje są jedynie jej surogatem,

substytutem, namiastką. Jedynie rodzina, jako związek mężczyzny i kobiety, jest podstawą łacińskiej cywilizacji.

Następnie miało miejsce poświęcenie pamiątkowej tablicy „Homo res sacra est”. Bp dr hab. Artur Miziński, Sekretarz Generalny KEP, stwierdził, że człowiek jest rzeczą świętą – stworzony przez Boga na Jego obraz i podobieństwo. Do tej świętości jest powołany i odkupiony. Obecnie godność człowieka jest zagrożona i naruszana w imię pseudo wartości, które są lansowane przez różne środowiska. Z tego względu tym większe znaczenie ma ta tablica w miejscu, gdzie człowiek jest tym, któremu studenci, pracownicy, a następnie cały świat medyczny będą służyć. Uniwersytet Medyczny przygotowuje nie tylko do dbałości o ludzkie ciało, ale także do opieki we wszystkich wymiarach jego życia.

Po uroczystym poświęceniu tablicy głos zabrał Moderator Ruchu „Europa Christi”, który przypomniał, że lubelska sesja Kongresu podejmuje tematykę Karty Praw Rodziny. Karta Jana Pawła II wprowadza do normalności i właśnie o normalności ten Kongres obraduje na KUL i UM. Europa straciła wiarę w Jezusa Zmartwychwstałego, dlatego chyli się ku upadkowi. Inf. Skubiś wyraził radość, że kolejny Uniwersytet otworzył drzwi Chrystusowi i gości uczestników Kongresu w swoich murach.

W drugim dniu sesji lubelskiej w ramach dwóch paneli wysłuchano prelekcji dotyczących ważnych kwestii z medycznego punktu istnienia i funkcjonowania rodziny. Po każdym z paneli miała miejsce owocna dyskusja skłaniająca do refleksji nad poruszonymi tematami.

Bp A. Miziński prowadził pierwszy panel. Wykład pt. „Ochrona wartości chrześcijańskich w opiece nad dzieckiem” przedstawił prof. R. Maciejewski. Prelegent podzielił się z uczestnikami historią dawnego *Collegium Anatomicum*, a dzisiejszego *Collegium Iuridicum* KUL. Jak zaznaczył, budynek jest miejscem, w którym w Lublinie zaczęła się pogarda dla ludzkiego życia – akcja „Reinhardt” – później zaczęto uczyć medycyny, a dziś wykładane tam jest prawo. Nauka medycyny powinna iść w parze z nauką poszanowania ludzkiego życia, które jest nierozdzielnie związane z moralnością i etyką. Przytaczając maksymę *salus aegroti suprema lex esto*, że dobro pacjenta, a w tym przypadku dziecka, jest dobrem i najważniejszym prawem. Przeanalizował również wieloznaczność słowa *salus*, m.in. w etyce i religii. Odnosząc się do opieki nad dzieckiem wskazał, że sprowadza się ona do zapewnienia dziecku bezpiecznego rozwoju. Dobro dziecka jest pojęciem szerokim obejmującym dobre samopoczucie fizyczne, psychiczne oraz prawo do zgodnego z naturą rozwoju duchowego. Praktyka medyczna musi zatem stawiać w centrum dobro dziecka jako całości. Profesor zestawiał poglądy wielkiego przyjaciela dzieci Janusza Korczaka oraz naukę Jana Pawła II i znalazł w głoszonych przez nich treściach wiele punktów wspólnych.

Dr hab. Jakub Pawlikowski (UM) w prelekcji zatytułowanej „Cele medycyny a problemy etyczne i prawne związane z początkiem życia ludzkiego” zaznaczył, że w szczególności chciałby uwypuklić pojęcia „medycyny” i „życia”, jako tych bardzo wpisujących się w cele Kongresu i źródła, z których zaczerpnięto inspirację. Medycyna bowiem łączy wszystkie filary, na których opiera się europejska cywilizacja.

Przykładem może być przysięga Hipokratesa wpisana w formę chrześcijańskiego krzyża jako symbol powiązania wartości służenia człowiekowi choremu. Cele stojące przed medycyną można znaleźć w kodeksie etyki lekarskiej. Jego treść jest powtórzeniem postanowień deklaracji Światowego Towarzystwa Lekarskiego i rozwija to, co jest zawarte w starożytnej przysiędze Hipokratesa. Według Prelegenta współczesna kultura i ustawodawstwo coraz częściej próbują modyfikować i zmieniać te cele. Niekiedy tworzone są cele antymedyczne, które naruszają fundamentalne wartości, jakimi są życie i zdrowie ludzkie.

Prof. dr hab. Marek Masiak (UM) przedstawił wykład pt. „Rodzina w zmieniającym się świecie”. Prelegent we wstępie historycznym, skierowanym głównie do młodszych słuchaczy, wspomniał o teorii przeludnienia Malthusa, według której rodzina była złem, bo była ukierunkowana na prokreację. Następnie przypomniał Manifest z Ventotene podający krytykę państwo narodowe. Dwa negatywne poglądy o rodzinie na zasadzie kontrastu zestawił z nauką kard. S. Wyszyńskiego, który głosił, że naród to rodzina rodzin, a ci, którzy walczą z rodziną, walczą z narodem. W dalszej części Profesor wskazał, że rodzina jest źródłem życia biologicznego, psychologicznego i duchowego. Jako ceniony specjalista z zakresu psychiatrii skupił się na rodzinie w zmieniającym się świecie z perspektywy psychologii.

Przewodniczącym drugiego panelu był prof. A. Maryniarczyk. Referat nt. „Współczesna genetyka kliniczna w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych rodziny” wygłosił prof. dr hab. Janusz Kocki (UM). Prelegent wskazał, że genetyka ściśle łączy się z dziedziczeniem cech w rodzinie, stąd ponadczasowa aktualność wybranego tematu. Niestety syndromem naszych czasów jest posiadanie informacji o stanie zdrowia jednego lub maksymalnie dwóch pokoleń, co znacznie utrudnia ustalenie przekazywanych cech. Ponadto Profesor przedstawił sylwetki osób, które mają znaczący wkład w rozwój genetyki, również w Lublinie. Ciekawym punktem wykładu była analiza zastosowania genetyki we współczesnym świecie.

Wykład pt. „Stworzył ich jako mężczyznę i kobietę” zaprezentował ks. prof. dr hab. Tadeusz Guz (KUL). Prelegent wystąpienie zaczął od rozważań na temat pojęcia *creatio*. Jak zaznaczył, już w starożytnej Grecji filozofowie doszli do prawdy, że jedna praracja bytów musi istnieć i należy ją nazywać Bogiem. Profesor przedstawił rozwój dociekań filozoficznych dotyczących absolutu, zaczynając od Platona i Sokratesa, po św. Augustyna, kończąc na rozumieniu absolutu i bytu stworzonego przez św. Tomasza z Akwinu. Każdy człowiek, każdy byt, każdy atom wszechświata jest odwieczną myślą Boga. Bóg jest kreatorem bytowości kobiety i mężczyzny. Byt Boga to absolutny duch. Człowiek przychodzi na świat albo jako kobieta, albo jako mężczyzna aktem stworzenia, czyli powołaniem do realnego istnienia.

Prelekcję pt. „Doświadczenie aborcji a zdrowie psychiczne kobiety” wygłosiła dr hab. Ewa Rudnicka-Drożak (UM). Prelegentka zaznaczyła, że kwestia zależności pomiędzy doświadczeniem aborcji a zdrowiem psychicznym jest tematem kontrowersyjnym. Również wśród naukowców są przeciwnicy, jak i zwolennicy teorii, zgodnie z którą doświadczenie aborcji ma wpływ na zdrowie kobiety. Wynika to m.in. ze sposobu przeprowadzania badań naukowych i ich interpretacji. Profesor wyjaśniła,

że aborcja jest skrajnie negatywnym wydarzeniem, które może wywołać u kobiety zespół stresu pourazowego. Zaburzenia będące formą reakcji na skrajnie negatywne wydarzenie. Aborcja jest podniesionym wskaźnikiem ryzyka wystąpienia chorób psychicznych w porównaniu do kobiet, które nie doświadczyły tego negatywnego zjawiska. Badania nie wskazują, że aborcja niesie jakąkolwiek korzyść dla życia psychicznego kobiety. Prelegentka wskazała, że bez względu na powody rozważania aborcji, w centrum uwagi jest zawsze kobieta ze swoim dramatem.

Zamknięcia konferencji dokonali: prof. R. Maciejewski oraz inf. I. Skubiś. Dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego UM w Lublinie podziękował prof. M. Sitarzowi oraz Moderatorowi Ruchu „Europa Christi” za owocną współpracę podczas organizacji sesji lubelskiej III Międzynarodowego Kongresu. Słowa podziękowania zostały również skierowane do Prelegentów, którzy przygotowali inspirujące wykłady oraz do zainteresowanych tematem dyskutantów.

Ks. inf. I. Skubiś, Moderator Ruchu „Europa Christi”, podziękował Prelegentom za możliwość udziału w niezwykle intelektualnej uroczystości, jaką była sesja lubelska. Zapowiedział, że z pełnymi tekstami wszystkich wystąpień będzie można zapoznać się w planowanej publikacji. Ksiądz Infulat przypomniał również, że III Międzynarodowy Kongres ma przebieg roczny, a w jego ramach odbędą się jeszcze spotkania w Warszawie, Wrocławiu i we Lwowie.

Należy dodać, że tematyka Kongresu spotkała się z ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczy komplet osób zarówno w auli KUL, jak i UM w Lublinie.

Informacje o Autorze: MGR LIC. MALWINA KĘDRACKA, DOKTORANT – Katedra Kościelnego Prawa Procesowego, Małżeńskiego i Karnego oraz Katolickich Kościołów Wschodnich, Instytut Prawa Kanonicznego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; adres do korespondencji: Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Polska; e-mail: kedrackamalwina@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-6943-8268>

Information about Author: MALWINA KĘDRACKA, J.C.L., PH.D. STUDENT – Department of the Church Procedural Law, the Matrimonial and Penal Law and the Law of Oriental Catholic Churches, Institute of Canon Law, Faculty of Law, Canon Law and Administration, the John Paul II Catholic University of Lublin; Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Poland; e-mail: kedrackamalwina@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-6943-8268>